

ΕΛΛΗΝΟΤΟΥΡΚΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ

Κλάψης Αντώνης

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	E2800E	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΣΤ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΛΛΗΝΟΤΟΥΡΚΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Διαλέξεις		3	1,6
Πρόοδος			0,7
Εκπαιδευτικές επισκέψεις			0,3
Τελικές εξετάσεις			2,3
Σύνολο			≈5
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων	Ειδίκευση γνώσεων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Κανένα		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική (κατ' εξαίρεση αγγλική για τους φοιτητές Erasmus)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uop.gr/courses/PEDIS412/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές/ήτριες είναι σε θέση:

- Σε επίπεδο **γνώσεων** να:
 - Αντιλαμβάνονται τις διεργασίες που προσδιόρισαν τις ελληνοτουρκικές σχέσεις από την εποχή της σύναψης της Συνθήκης της Λωζάννης έως σήμερα.
 - Εντάσσουν την ιστορική εξέλιξη των ελληνοτουρκικών σχέσεων μέσα στο γενικότερο ιστορικό πλαίσιο.
 - Επισημαίνουν τη σημασία γεωπολιτικών παραμέτρων στη διαμόρφωση της εξέλιξης των ελληνοτουρκικών σχέσεων από την εποχή της υπογραφής της Συνθήκης της Λωζάννης και εντεύθεν.
- Σε επίπεδο **δεξιοτήτων** να:
 - Αναλύουν τη σύμπτωση ή τη σύγκρουση (κατά περίπτωση) των συμφερόντων των δύο κρατών μέσα στην ιστορική διαχρονία.
 - Εξηγούν την αλληλεπίδραση μεταξύ της εσωτερικής και της εξωτερικής πολιτικής στην Ελλάδα και στην Τουρκία από την εποχή της σύναψης της Συνθήκης της Λωζάννης έως και το τέλος του 20ού αιώνα.
 - Επικοινωνούν με τεκμηριωμένη, έγκυρη και κριτική ανάλυση, μέσω του

προφορικού και του γραπτού λόγου, την επιστημονική θέση τους για θέματα που άπτονται των ελληνοτουρκικών σχέσεων.

- Σε επίπεδο **ικανοτήτων** να:
 - Αναπτύσσουν τις γνώσεις και τις δεξιότητες που έχουν αποκτήσει για την ανάλυση και τη λήψη αποφάσεων σε ζητήματα που αφορούν στις ελληνοτουρκικές σχέσεις.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον	
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	Άλλες...
	

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
 Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
 Λήψη αποφάσεων
 Αυτόνομη εργασία
 Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
 Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
 Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
 Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
 Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
 Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(2) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα αναλύει τις σχέσεις της Ελλάδας με την Τουρκία από τη Συνθήκη της Λωζάννης έως τις μέρες μας. Σε αυτό το πλαίσιο, ιδιαίτερη έμφαση δίνεται αρχικά στον συμβατικό διακανονισμό της Λωζάννης (1923). Εξηγούνται οι λόγοι που ώθησαν την Ελλάδα και την Τουρκία να επιδιώξουν τη συνεννόηση και τη συνεργασία κατά τη διάρκεια της δεκαετίας του 1930 και τα πρώτα χρόνια μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο. Επισημαίνεται η σημασία του Κυπριακού στην ιστορική εξέλιξη των ελληνοτουρκικών σχέσεων από τη δεκαετία του 1950 και μετά, με αποκορύφωμα την τουρκική εισβολή στην Κύπρο (1974). Επισκοπούνται, τέλος, οι ελληνοτουρκικές σχέσεις μετά το 1974 και τα προβλήματα που εξακολουθούν να τις σκιάζουν.

Το μάθημα αναπτύσσεται σε 13 ενότητες.

Τίτλος ενότητας	Βιβλιογραφία	Σύνδεσμος παρουσίασης
1. Η Συνδιάσκεψη και η Συνθήκη της Λωζάννης	Άγγελος Μ. Συρίγος, <i>Ελληνοτουρκικές σχέσεις</i> , Πατάκης, Αθήνα 2015, σ. 33-71. Θάνος Βερέμης, <i>Ιστορία των ελληνοτουρκικών σχέσεων 1453-1998</i> , Ι. Σιδέρης, Αθήνα 2013, σ. 103-110.	Έχει αναρτηθεί υλικό στο eclass
2. Η περίοδος της ελληνοτουρκικής προσέγγισης, 1930-1940	Άγγελος Μ. Συρίγος, <i>Ελληνοτουρκικές σχέσεις</i> , Πατάκης, Αθήνα 2015, σ. 72-87. Θάνος Βερέμης, <i>Ιστορία των ελληνοτουρκικών σχέσεων 1453-1998</i> , Ι. Σιδέρης, Αθήνα 2013, σ. 110-125.	Έχει αναρτηθεί υλικό στο eclass
3. Οι ελληνοτουρκικές σχέσεις κατά τη διάρκεια του Β'	Άγγελος Μ. Συρίγος, <i>Ελληνοτουρκικές σχέσεις</i> , Πατάκης, Αθήνα 2015, σ. 88-114.	Έχει αναρτηθεί υλικό στο eclass

Παγκοσμίου Πολέμου και τα πρώτα μεταπολεμικά χρόνια	Θάνος Βερέμης, <i>Ιστορία των ελληνοτουρκικών σχέσεων 1453-1998</i> , Ι. Σιδέρης, Αθήνα 62013, σ. 127-134, 145-147.	
4. Η ανακίνηση του Κυπριακού και οι επιπτώσεις του στις ελληνοτουρκικές σχέσεις, 1954-1959	Άγγελος Μ. Συρίγος, <i>Ελληνοτουρκικές σχέσεις</i> , Πατάκης, Αθήνα 2015, σ. 121-146. Θάνος Βερέμης, <i>Ιστορία των ελληνοτουρκικών σχέσεων 1453-1998</i> , Ι. Σιδέρης, Αθήνα 62013, σ. 147-153.	Έχει αναρτηθεί υλικό στο eclass
5. Η νέα όξυνση του Κυπριακού και οι επιπτώσεις στις ελληνοτουρκικές σχέσεις, 1963-1964	Άγγελος Μ. Συρίγος, <i>Ελληνοτουρκικές σχέσεις</i> , Πατάκης, Αθήνα 2015, σ. 150-179. Θάνος Βερέμης, <i>Ιστορία των ελληνοτουρκικών σχέσεων 1453-1998</i> , Ι. Σιδέρης, Αθήνα 62013, σ. 153-155.	Έχει αναρτηθεί υλικό στο eclass
6. Οι ελληνοτουρκικές σχέσεις από το 1965 έως το 1973	Άγγελος Μ. Συρίγος, <i>Ελληνοτουρκικές σχέσεις</i> , Πατάκης, Αθήνα 2015, σ. 180-213.	Έχει αναρτηθεί υλικό στο eclass
7. Η τουρκική εισβολή στην Κύπρο και οι τουρκικές διεκδικήσεις εις βάρος της Ελλάδας	Άγγελος Μ. Συρίγος, <i>Ελληνοτουρκικές σχέσεις</i> , Πατάκης, Αθήνα 2015, σ. 219-301. Θάνος Βερέμης, <i>Ιστορία των ελληνοτουρκικών σχέσεων 1453-1998</i> , Ι. Σιδέρης, Αθήνα 62013, σ. 156-161, 181-200 .	Έχει αναρτηθεί υλικό στο eclass
8. Κρίσεις και ατελέσφορες διαπραγματεύσεις, 1974-1981	Άγγελος Μ. Συρίγος, <i>Ελληνοτουρκικές σχέσεις</i> , Πατάκης, Αθήνα 2015, σ. 305-363.	Έχει αναρτηθεί υλικό στο eclass
9. Η κρίση του Μαρτίου του 1987 και οι συνέπειές της	Άγγελος Μ. Συρίγος, <i>Ελληνοτουρκικές σχέσεις</i> , Πατάκης, Αθήνα 2015, σ. 364-409. Θάνος Βερέμης, <i>Ιστορία των ελληνοτουρκικών σχέσεων 1453-1998</i> , Ι. Σιδέρης, Αθήνα 62013, σ. 202-209.	Έχει αναρτηθεί υλικό στο eclass
10. Η κρίση των Ιμίων και οι συνέπειές της	Άγγελος Μ. Συρίγος, <i>Ελληνοτουρκικές σχέσεις</i> , Πατάκης, Αθήνα 2015, σ. 465-502. Θάνος Βερέμης, <i>Ιστορία των ελληνοτουρκικών σχέσεων 1453-1998</i> , Ι. Σιδέρης, Αθήνα 62013, σ. 210-218 .	Έχει αναρτηθεί υλικό στο eclass
11. Από τα Ίμια στο Σχέδιο Ανάν	Άγγελος Μ. Συρίγος, <i>Ελληνοτουρκικές σχέσεις</i> , Πατάκης, Αθήνα 2015, σ. 503-642. Θάνος Βερέμης, <i>Ιστορία των ελληνοτουρκικών σχέσεων 1453-1998</i> , Ι. Σιδέρης, Αθήνα 62013, σ. 218-249.	Έχει αναρτηθεί υλικό στο eclass
12. Οι ελληνοτουρκικές σχέσεις από το 2004 μέχρι σήμερα	Άγγελος Μ. Συρίγος, <i>Ελληνοτουρκικές σχέσεις</i> , Πατάκης, Αθήνα 2015, σ. 643-750.	Έχει αναρτηθεί υλικό στο eclass
13. Προοπτικές για το μέλλον	Άγγελος Μ. Συρίγος, <i>Ελληνοτουρκικές σχέσεις</i> , Πατάκης, Αθήνα 2015, σ. 753-803.	Έχει αναρτηθεί υλικό στο eclass

(3) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Στο μάθημα χρησιμοποιούνται εκτενώς Τ.Π.Ε. Μεταξύ άλλων, σε όλες οι διαλέξεις συνοδεύονται από παρουσιάσεις PowerPoint, οι οποίες είναι ηλεκτρονικά διαθέσιμες στους φοιτητές και στις φοιτήτριες μέσω της ιστοσελίδα του μαθήματος στο eclass. Ηλεκτρονικοί σύνδεσμοι για ντοκιμαντέρ και άλλες οπτικοακουστικές παρουσιάσεις που σχετίζονται με το αντικείμενο του μαθήματος αναρτώνται επίσης στο eclass. Το eclass

	αξιοποιείται επίσης για την άμεση επικοινωνία με τους φοιτητές, καθώς εκεί αναρτώνται όλες οι ανακοινώσεις που σχετίζονται με το μάθημα, ενώ επιπλέον λειτουργεί ως forum για τη διατύπωση ερωτημάτων, την ανάπτυξη απόψεων και την ανταλλαγή ιδεών.	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	13 εβδομάδες x 3 ώρες = 39 ώρες
	Επισκέψεις σε εκθέσεις, παρακολούθηση συνεδρίων, διαλέξεων κ.λπ.	8 ώρες
	Πρόοδος	4 εβδομάδες x 3 ώρες x 1,5 = 18
	Τελικές εξετάσεις	13 εβδομάδες x 3 ώρες x 1,5 = 58,5 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	123,5 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Πρόοδος = 30% Τελική εξέταση = 70%	

(4) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

A) Βασικά εγχειρίδια

- Συρίγος, Αγγελος Μ., *Ελληνοτουρκικές σχέσεις*, Πατάκης, Αθήνα 2015.
- Βερέμης, Θάνος, *Ιστορία των ελληνοτουρκικών σχέσεων 1453-1998*, Ι. Σιδέρης, Αθήνα 62013.

B) Πρόσθετη βιβλιογραφία

- Αβέρωφ-Τοσίτσας, Ευάγγελος, *Ιστορία χαμένων ευκαιριών. Κυπριακό, 1950-1963*, τ. 1-2, Εστία, Αθήνα 1982.
- Αφεντούλη, Δέσποινα, *Η θέση του βρετανικού τύπου στις ελληνοτουρκικές σχέσεις 1955-1965*, Gutenberg, Αθήνα 2012.
- Βρυώνης, Σπύρος, *Ο μηχανισμός της καταστροφής. Το τουρκικό πογκρόμ της 6ης-7ης Σεπτεμβρίου 1955 και ο αφανισμός της ελληνικής κοινότητας της Κωνσταντινούπολης*, Εστία, Αθήνα 2007.
- Γιωλτζόγλου, Σταύρος, *Οι ελληνοτουρκικές σχέσεις, 1922-1930. Από την αντιπαλότητα στη συνδιαλλαγή*, Σταμούλης, Θεσσαλονίκη 2011.
- Ηρακλείδης, Αλέξης, *Άσπονδοι γείτονες, Ελλάδα-Τουρκία. Η διένεξη του Αιγαίου*, Ι. Σιδέρης, Αθήνα 2007.
- Θεοδωρόπουλος, Βύρων, *Οι Τούρκοι και Εμείς*, Φυτράκης, Αθήνα 1988.
- Κιτσίκης, Δημήτρης, *Συγκριτική Ιστορία Ελλάδας και Τουρκίας στον 20ο αιώνα*, Εστία, Αθήνα 31998.
- Κλάφης, Αντώνης, *1974. Μεταπολίτευση, Μεταίχμιο*, Αθήνα 2021.
- Κλάφης, Αντώνης, *Η ένταξη της Τουρκίας στην Κοινωνία των Εθνών και η ελληνική εξωτερική πολιτική, 1924-1932*, Ηρόδοτος, Αθήνα 2015.
- Κλάφης, Αντώνης, *Το ελληνοτουρκικό Οικονομικό Σύμφωνο της 10ης Ιουνίου 1930. Ο Ελευθέριος Βενιζέλος και η διευθέτηση των εκκρεμοτήτων της Σύμβασης της Λωζάννης για την ανταλλαγή των πληθυσμών*, Ι. Σιδέρης, Αθήνα 2010.
- Παπαχελάς, Αλέξης, *Ένα σκοτεινό δωμάτιο, 1967-1974*, Μεταίχμιο, Αθήνα 2021.
- Πεσμαζόγλου, Στέφανος, *Ευρώπη-Τουρκία. Ιδεολογία και ρητορεία*, τ. 1-2, Θεμέλιο, Αθήνα 1993.

- Ριζάς, Σωτήρης, *Το Κυπριακό στην κρίσιμη καμπή. Η ελληνική πολιτική και το σχέδιο Acheson, 1964*, Γρηγόρης, Αθήνα 1999.
- Ριζάς, Σωτήρης, *Ένωση, διχοτόμηση, ανεξαρτησία, 1963-1967. Οι Ηνωμένες Πολιτείες και η Βρετανία στην αναζήτηση λύσης για το Κυπριακό*, Βιβλιόραμα, Αθήνα 2000.
- Ριζάς, Σωτήρης, *Οι Ηνωμένες Πολιτείες, η δικτατορία των συνταγματαρχών και το Κυπριακό ζήτημα, 1967-1974*, Πατάκης, Αθήνα 2004.
- Ριζάς, Σωτήρης, *Οι ελληνοτουρκικές σχέσεις και το Αιγαίο, 1973-1976*, Ι. Σιδέρης, Αθήνα 2006.
- Συρίγος, Άγγελος & Κλάψης, Αντώνης, *Συνθήκη Λωζάννης και ελληνοτουρκικές σχέσεις. Ο δεκάλογος ενός αιώνα*, τ. 1-2, Καθημερινές Εκδόσεις, Αθήνα 2022.
- Συρίγος, Άγγελος Μ., *Σχέδιο Ανάν. Οι κληρονομίες του παρελθόντος και οι προοπτικές του μέλλοντος*, Πατάκης, Αθήνα 2005.
- Χατζηβασιλείου, Ευάνθης, *Ο Ελευθέριος Βενιζέλος, η ελληνοτουρκική προσέγγιση και το πρόβλημα ασφάλειας στα Βαλκάνια, 1928-1931*, Ίδρυμα Μελετών Χερσονήσου του Αίμου, Θεσσαλονίκη 1999.
- Χατζηβασιλείου, Ευάνθης, *Στρατηγικές του Κυπριακού. Η δεκαετία του 1950*, Πατάκης, Αθήνα 2005.
- Χατζηβασιλείου, Ευάνθης, *Στα σύνορα των κόσμων. Η Ελλάδα και ο Ψυχρός Πόλεμος, 1952-1967*, Πατάκης, Αθήνα 2009.
- Χρηστίδης, Χριστόφορος, *Τα Σεπτεμβριανά*, Κέντρο Μικρασιατικών Σπουδών, Αθήνα 2000.
- Χριστοδούλου, Μιλτιάδης, *Η πορεία των ελληνοτουρκικών σχέσεων και η Κύπρος*, τ. 1-2, Επιφανίου, Λευκωσία 1995.
- Gürel, Sukru Sina, *Οι τουρκοελληνικές σχέσεις, 1821-1993*, Κυριακίδης, Θεσσαλονίκη 2008.